

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2022-2023

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	TRAVERSO				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	24	Curs <i>Curso</i>	4º	Semestre <i>Semestre</i>	ANUAL
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	BÀSICA	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			VALENCIÀ/ CASTELLANO
Matèria <i>Materia</i>	TRAVERSO				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	INTERPRETACIÓ <i>INTERPRETACIÓN</i>				
Especialitat <i>Especialidad</i>	TRAVERSO				
Centre <i>Centro</i>	CONSERVATORI SUPERIOR DE MÚSICA "SALVADOR SEGUÍ" DE CASTELLÓ				
Departament <i>Departamento</i>	MÚSICA DE CAMBRA/ÀREA DE MÚSICA ANTIGA <i>MÚSICA DE CÁMARA: ÁREA DE MÚSICA ANTIGUA</i>				
Professorat <i>Profesorado</i>	MARISA ESPARZA REGAL				
e-mail <i>e-mail</i>	marisaesparza@hotmail.com m.esparzaregal@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<p>El Graduat o Graduada en interpretació haurà de ser un professional qualificat amb un domini complet de les tècniques d'interpretació de l'instrument i el seu repertori, i si escau, d'instruments complementaris.</p> <p><i>El Graduado o Graduada en interpretación deberá ser un profesional cualificado con un dominio completo de las técnicas de interpretación del instrumento y su repertorio, y en su caso, de instrumentos complementarios.</i></p> <p>L'alumnat Graduat en Interpretació haurà d'estar preparat per a exercir una labor interpretativa d'alt nivell d'acord amb les característiques de la seua modalitat i especialització, tant en el paper de solista com formant part d'un conjunt, així com, si escau, en la seua condició d'intèrpret acompanyant de música i de dansa.</p> <p><i>El alumnado Graduado en interpretación deberá estar preparado para ejercer una labor interpretativa de alto nivel de acuerdo con las características de su modalidad y especialización, tanto en el papel de solista como formando parte de un conjunto, así como, en su caso, en su condición de intérprete acompañante de música y de danza.</i></p> <p>Haurà de conèixer les característiques tècniques i acústiques del seu instrument, aprofundint en el seu desenvolupament històric.</p> <p><i>Deberá conocer las características técnicas y acústicas de su instrumento, profundizando en su desarrollo histórico.</i></p>

Haurà de tenir formació per a l'exercici de l'anàlisi i del pensament musical, i disposar d'una sòlida formació metodològica i humanística que li ajude en la tasca de recerca afí a l'exercici de la seua professió.

Deberá tener formación para el ejercicio del análisis y del pensamiento musical, y disponer de una sólida formación metodológica y humanística que le ayude en la tarea de investigación afín al ejercicio de su profesión.

1.2 Coneixements previs *Conocimientos previos*

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Haver tingut algun contacte pràctic i teòric amb el traverso (recomanable, no imprescindible)
Haber tenido algún contacto práctico y teórico con el Traverso (recomendable, no imprescindible)

Haver superat o demostrat mijançant la prova d'accés tindre coneixement de les matèries teòriques i pràctiques així com dels respectius continguts i objectius pertanyents al Grau Professional de l'instrument afí (flauta travessera moderna, instruments de l'orquestra simfònica) o altre instrument amb tècnica afí al traverso.

Haber superado o demostrar mediante la prueba de acceso tener conocimiento de las materias teóricas y prácticas con sus respectivos contenidos y objetivos pertenecientes al Grado Profesional del instrumento afín (flauta travessera moderna, instrumentos de la orquesta sinfónica) u otro instrumento con técnica afín al traverso

2 Competències de l'assignatura *Competencias de la asignatura*

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

Competencias transversales:

Competències transversals:

CT 1 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.

Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.

CT 2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.

CT 3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza.

Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.

CT 6 Realitzar autocrítica cap al propi acompliment professional i interpersonal.

Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.

CT 8 Desenvolupar raonadament i crítica idees i arguments.

Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos.

CT 9 Integrase adequadament en equips multidisciplinaries i en contextos culturals diversos.

Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.

CT 11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.

Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.

CT 12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avanços que es produïsquen en l'àmbit professional i seleccionar els llits adequats de formació contínua.

Adaptarse, en condiciones de competitividad a los cambios culturales, sociales y artísticos y a los avances que se produzcan en el ámbito profesional y seleccionar los cauces adecuados de formación continua.

CT 13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional.

Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.

CT 14 Dominar la metodologia de la recerca en la generació de projectes, idees i solucions viables.

Dominar la metodología de la investigación en la generación de proyectos, ideas y soluciones viables.

CT 16 Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental.

Usar los medios y recursos a su alcance con responsabilidad hacia el patrimonio cultural y medioambiental.

CT 17 Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, i la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius.

Contribuir con su actividad profesional a la sensibilización social de la importancia del patrimonio cultural, y su incidencia en los diferentes ámbitos y su capacidad de generar valores significativos.

Competències genèriques:

Competencias genéricas:

CG 2 Mostrar aptituds adequades per a la lectura, improvisació, creació i recreació musical.

Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical.

CG 3 Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals.

Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales.

CG 5 Conèixer els recursos tecnològics propis del seu camp d'activitat i les seues aplicacions en la música preparant-se per a assimilar les novetats que es produïsquen en ell.

Conocer los recursos tecnológicos propios de su campo de actividad y sus aplicaciones en la música preparándose para asimilar las novedades que se produzcan en él.

CG 6 Dominar un o més instruments musicals en un nivell adequat al seu camp principal d'activitat.

Dominar uno o más instrumentos musicales en un nivel adecuado a su campo principal de actividad.

CG 8 Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que se li presenten en el terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva.

Aplicar los métodos de trabajo más apropiados para superar los retos que se le presenten en el terreno del estudio personal y en la práctica musical colectiva.

CG 9 Conèixer les característiques pròpies del seu instrument principal, en relació amb la seua construcció i acústica, evolució històrica i influències mútues amb altres disciplines.

Conocer las características propias de su instrumento principal, en relación con su construcción y acústica, evolución histórica e influencias mutuas con otras disciplinas.

CG 11 Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat, però obert a altres tradicions. Reconèixer els trets estilístics que caracteritzen a aquest repertori i poder descriure'ls de forma clara i completa.

Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad, pero abierto a otras tradiciones. Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan a dicho repertorio y poder describirlos de forma clara y completa.

CG 12 Acreditar un coneixement suficient del fet musical i la seua relació amb l'evolució dels valors estètics, artístics i culturals.

Acreditar un conocimiento suficiente del hecho musical y su relación con la evolución de los valores estéticos, artísticos y culturales.

CG 13 Conèixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, de recerca o pedagògica.

Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica.

CG 14 Conèixer el desenvolupament històric de la música en les seues diferents tradicions, des d'una perspectiva crítica que situe el desenvolupament de l'art musical en un context social i cultural.

Conocer el desarrollo histórico de la música en sus diferentes tradiciones, desde una perspectiva crítica que sitúe el desarrollo del arte musical en un contexto social y cultural.

CG 17 Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten entendre, en un context cultural més ampli, el seu propi camp d'activitat i enriquir-ho.

Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permitan entender, en un contexto cultural más amplio, su propio campo de actividad y enriquecerlo.

CG 18 Comunicar de forma escrita y verbal el contenido y los objetivos de su actividad profesional a personas especializadas, con uso adecuado del vocabulario técnico y general.

Comunicar de forma escrita i verbal el contingut i els objectius de la seua activitat professional a persones especialitzades, amb l'ús adequat del vocabulari tècnic i general.

CG 23 Valorar la creació musical com l'acció de donar forma sonora a un pensament estructural ric i complex.

Valorar la creación musical como la acción de dar forma sonora a un pensamiento estructural rico y complejo.

CG 24 Desenvolupar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida professional.

Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional.

CG 25 Conèixer i ser capaç d'utilitzar metodologies d'estudi i recerca que li capaciten per al continu desenvolupament i innovació de la seua activitat musical al llarg de la seua carrera.

Conocer y ser capaz de utilizar metodologías de estudio e investigación que le capaciten para el continuo desarrollo e innovación de su actividad musical a lo largo de su carrera.

Competències específiques:

Competencias específicas:

CE 1 Interpretar el repertori significatiu de la seua especialitat tractant de manera adequada els aspectes que ho identifiquen en la seua diversitat estilística.

Interpretar el repertorio significativo de su especialidad tratando de manera adecuada los aspectos que lo identifican en su diversidad estilística.

CE 2 Construir una idea interpretativa coherent i pròpia.

Construir una idea interpretativa coherente y propia.

CE 4 Expressar-se musicalment amb el seu instrument/veu de manera fonamentada en el coneixement i domini en la tècnica instrumental i corporal, així com en les característiques acústiques, organològiques i en les variants estilístiques.

Expresarse musicalmente con su instrumento/voz de manera fundamentada en el conocimiento y dominio en la técnica instrumental y corporal, así como en las características acústicas, organológicas y en las variantes estilísticas.

CE 5 Comunicar, com a intèrpret, les estructures, idees i materials musicals amb rigor.

Comunicar, como intérprete, las estructuras, ideas y materiales musicales con rigor.

CE 6 Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre la interpretació, així com respondre al repte que suposa facilitar la comprensió de l'obra musical.

Argumentar y expresar verbalmente sus puntos de vista sobre la interpretación, así como responder al reto que supone facilitar la comprensión de la obra musical.

CE 7 Desenvolupar aptituds per a la lectura i improvisació sobre material musical.

Desarrollar aptitudes para la lectura e improvisación sobre material musical.

3 Resultats d'aprenentatge
Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE
RESULTADOS DE APRENDIZAJE

COMPETÈNCIES RELACIONADES
COMPETENCIAS RELACIONADAS

El resultat òptim de l'aprenentatge ha de correspondre a l'adquisició de les diferents competències que vénen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Així mateix, al llarg d'esta guia docent, venen expressats y desglossat en els diferents apartats on s'especifica la forma, vies i recursos per a arribar a aconseguir-les.

El resultado óptimo del aprendizaje debe corresponder a la adquisición de las diferentes competencias que vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. desglosado en los diferentes apartados donde se especifica la forma, vías y recursos para llegar a conseguirlos.

Competencias Específicas
competencias Transversales
Competencias Generales

*Competències Específiques
Competències Transversals
Competències Generals*

**RESULTADOS GLOBALES DEL APRENDIZAJE GLOBALES
CUARTO CURSO**

**RESULTADOS GLOBALES DEL APRENDIZAJE GLOBALES CUARTO
CURSO**

<p>1.- L'alumnat aconsegueix l'emissió d'un so de qualitat adequat al seu nivell. <i>El alumnado consigue la emisión de un sonido de calidad adecuada al nivel.</i></p> <p>2.- L'alumnat adquireix l'agilitat de lectura a primera vista aplicant diferents símbols d'ornamentació. <i>El alumnado adquiere la agilidad de lectura a primera vista aplicando los diferentes símbolos de ornamentación.</i></p> <p>3.- l'alumnat coneix el repertori seleccionat amb la tècnica i digitació aquades al nivell. <i>El alumnado conoce el repertorio básico seleccionado con la técnica y digitación adecuadas al nivel. Obras de autores de diferentes estilos y nacionalidades.</i></p> <p>4.- L'alumnat progressa adequadament en relació al el seu nivell inicial. <i>El alumnado progresa adecuadamente en relación a su nivel inicial.</i></p> <p>5.- El alumnado adquiere la coordinación e implicación colectiva para interpretar y recrear música de cámara con otros instrumentos de la música antigua. <i>L'alumnat adquerix la coordinació i implicació colctiv per a interpretar i recrear música de cambra i de conjunt amb altres instruments de la música antiga.</i></p>	
--	--

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

<p>4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i></p>	
<p>Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i></p>	<p>Planificació temporal <i>Planificación temporal</i></p>
<p>CONTINGUTS QUARTCURS DE TRAVERSO CONTENIDOS CUARTO CURSO DE TRAVERSO</p> <p>1.- Adquirir l'adequada respiració diafragmàtica i la seua aplicació a l'emissió del so. <i>Adquirir la adecuada respiración diafragmática y su aplicación a la emisión del sonido.</i></p> <p>2.- Conèixer les propietats físiques de l'instrument i el seu correcte</p>	<p>Tots els continguts indicats s'aplicaran progressivament en funció del repertori escollit i el ritme d'aprenentatge de l'alumne. Aquests continguts es desenvoluparan a través de les unitats didàctiques que engloben mitjançant obres, fragments o repertori de cambra i orquestral característiques, competències i material didàctic comú.</p>

manteniment.

Conocer les propietades físiques del instrument y su correcto mantenimiento.

3.- Adquirir el coneixement de les característiques dels diferents instruments de a música antiga.

Adquirir el conocimiento de las características de los demás instrumentos de la música antigua.

4.- Conèixer els diferents tractats de traverso més importants del segle XVIII (Primer y segundo curso).

Conocer los diferentes tratados de Traverso más importantes de los siglos XVI al XVIII

5.- Conocer igitación de toda la extensión del instrumento, localizando los diferentes timbres y dinámicas propias de cada tonalidad. *Conèixer tota l'extensió de l'instrument localitzant els diferents timbres i dinàmiques pròpies de cada tonalitat.*

6.- Estudi de les diferents escales aplicant trinos amb resolició en les diferents tonalitats.

Estudio de las diferentes escalas aplicando trinos con resolución en las diferentes tonalidades.

7.- Aplicació de les posicions de trino començant per la nota i posició real.

Aplicación de las posiciones de trino empezando por la nota posición real.

8.- Digitació de les notes amb bemols i digitació de les notes amb sostinguts.

Digitación de las notas con bemoles y digitación de las notas con sostenidos.

9.- Estudi dels diferents estils musicals del s. XVIII segons les principals corrents de l'època.

Estudio de diferentes estilos dentro del siglo XVIII según las corrientes principales.

10.- Estudi i pràctica de l'ornamentació.

Estudio y práctica de la ornamentación.

Característiques del procés d'aprenentatge

Características del proceso de aprendizaje

Cadascun dels objectius, continguts i obres que comprenen el programa estarà dosificat durant el període d'aprenentatge de manera progressiva, ja que a cada objectiu, contingut i

Todos los contenidos indicados se aplicarán de forma progresiva en función del repertorio escogido y el ritmo de aprendizaje del alumno. Estos contenidos se desarrollarán a través de las unidades didácticas que engloban mediante obras, fragmentos o repertorio de cámara y orquestal características, competencias y material didáctico común.

Es duran a terme almenys 4 unitats didàctiques (dues per semestre) de repertori solista i 4 (dues per semestres) de repertori solista de cambra. La dificultat estarà relacionada amb el nivell que es cursa.

Cada unitat contindrà, a banda de l'obra principal, bibliografia, exercicis i estudis paral·lels, activitats etc. Ligades a la unitat didàctica.

Aquestes correspondran a diferents autors, estils, nacionalitats i èpoques, instrumentacions, durada, dificultat... combinant aquests factors.

Se llevarán a cabo al menos 4 unidades didácticas (dos por semestre) de repertorio solista y 4 (dos por semestres) de repertorio solista de cámara. La dificultad estará relacionada con el nivel que se cursa.

Cada unidad contiene, aparte de al obra principal, bibliografía, ejercicios y estudios paralelos, actividades etc. Ligadas a la unidad didáctica.

Éstas corresponderán a diferentes autores, estilos, nacionalidades y épocas, instrumentaciones, duración, dificultad... combinando estos factores.

agrupació d'obres de cada compositor hi ha material que conté tots els nivells. Així, s'anirà adequant l'increment del nivell de l'alumne. El ritme de matèria impartida es quantificarà entre dues i quatre obres per quadrimestre, de diferents estils i/o època compaginant-ne l'estudi amb exercicis tècnics i de mecanisme. L'instrument principal és el travers barroc, per tant, el percentatge de dedicació tècnica i repertori serà majoritàriament per a aquest instrument en el període barroc (PRIMER I SEGON CURS). L'estudi de les flutes renaixentistes i la flauta clàssica amb claus (TERCER I QUART CURS) són una part per a la formació complementària de l'assignatura (no per això menys important) ja que la tècnica bàsica de respiració, emissió de so i col·locació corporal per al traverso és aplicable a la dels models renaixentistes i a la flauta clàssic-romàntica amb claus.

Cada uno de los objetivos, contenidos y obras que comprenden el programa estará dosificado durante el período de aprendizaje de manera progresiva, ya que en cada objetivo, contenido y agrupación de obras de cada compositor hay material que contiene todos los niveles. Así se irá adecuando el incremento del nivel del alumno. El ritmo de materia impartida se cuantificaría entre dos y cuatro obras por cuatrimestre, de diferentes estilos y/o época compaginando el estudio de estos con ejercicios técnicos y de mecanismo. El instrumento principal es el traverso barroco, por tanto el porcentaje de dedicación técnica y repertorio será mayoritariamente para este instrumento en el periodo barroco (PRIMER Y SEGUNDO CURSO). El estudio de las flautas renacentistas y la flauta clásica con llaves (TERCER Y CUARTO CURSO) son una parte para la formación complementaria de la asignatura, (no por eso menos importante) ya que la técnica básica de respiración, emisión de sonido y colocación corporal para el traverso es aplicable a la de los modelos renacentistas y a la flauta clásico-romántica con llaves.

5 Activitats formatives

Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials

Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge Metodología de enseñanza-aprendizaje	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge Relación con los Resultados de Aprendizaje	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>		32h
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>		16h
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>		10h
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>		10h
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>		5h
SUBTOTAL			63h

5.2 Activitats de treball autònom

Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge Metodología de enseñanza-aprendizaje	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge Relación con los Resultados de Aprendizaje	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>		350h
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias, ... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>		200h
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>		50h
SUBTOTAL			600h

	TOTAL	663h
--	--------------	------

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
<p>Les classes pressencials setmanal. <i>Las Clases presenciales semanales</i></p>		20%
<p>Estudi individual <i>El estudio individual</i></p>		30%
<p>Les audicions d'aula, concerts oberts al públic <i>Las audiciones de aulas y conciertos abiertos al publico</i></p>		15%
<p>La col·laboració amb altres instruments del Itinarari <i>La colaboración con otros instrumentos del Itinerario</i></p>		5%
<p>La col·laboració amb altres activitats del centre <i>La colaboración con otras actividades del centro</i></p>		10%
<p>La informació i documentació obtinguda sense mediació directa del professorat <i>La información y documentación obtenida sin mediación directa del profesor)</i></p>		5%
<p>Les sessions d'escolta i visualització de diferents versions del repertori específic, específic i general. <i>Las sesiones de escucha y visualización de diferentes versiones del repertorio específico, específico i general.</i></p>		5%
<p>La utilització dels diferents recursos TIC de registre de classes audicions o concerts com a eina de correcció i millora per aconseguir els objectius transversal i generals. <i>La utilización de diferentes recursos TIC de registro de clases, audiciones o conciertos como herramienta de corrección y mejora para alcanzar los objetivos.</i></p>		10%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

L'avaluació serà contínua i tenint-se en compte l'assistència, audicions d'aula, rendiment en les classes, activitats establertes i els resultats de les audicions. S'informarà a l'alumne del seu nivell i evolució en les respectives dates d'avaluació que consten all calendari d'exàmens.

La evaluación será continua teniéndose en cuenta la asistencia, audiciones de aula, rendimiento en las clases, actividades establecidas y los resultados de las audiciones abiertas. Se informará al alumnado de su nivel y evolución en las respectivas fechas que consten en el calendario de

L'assistència a classe és obligatòria i presencial

La asistencia a clase es presencial y obligatoria

La assistència per aprovar el curs ha de ser de al menys un 80% del total de les classes.

La asistencia para aprobar el curso tiene que ser de al menos el 80% del total de las clases

La assistència a las classes es valorarà amb el 40% de la nota final.

La asistencia a las clases se valorará con el 40% de la nota final

La assistència pot ser registrada mitjançant signatura de l'alumne en cada classe

La asistencia a las clases puede ser registrada mediante firma del alumnado en cada clase

Les faltes de assistència passat el 80% hauran de ser justificades y seran considerades pel professor segons considere la importància del motiu de la falta.

Las faltas de asistencia pasado el 80% habrán de ser justificadas y serán consideradas por el profesorado segun considere la importancia de la misma

Criteris per evaluar els concerts i audicions de l'alumnat

Criterios para evaluar los conciertos y audiciones del alumnado

Es realitzaran al menys tres audicions d'aula/concerts oberts durant el curs

Se realizarán al menos tres audiciones de aula/conciertos abiertos a público durante el curso

La duració de la intervenció de l'alumnat a l'audició d'aula/concert s'incrementarà proporcionalment al nivell

La duración de la intervención del alumnado en la audición de aula /concierto se incrementará proporcionalmente al nivel.

1º – 2º, 15-30 min / 3º, 20-40 min / 4º, 30-45min.

Recital fin de Grado: 40 minutos

Recital Fí de Grau: 40 minuts

L'alumnat és responsable de la coordinació dels assaigs amb altres components d'agrupació amb què durà a terme tant les audicions d'aula com el Recital fi de Grau I, així com de gestionar els presencials en l'horari de la classe per a la supervisió del resultat de la/les obres que interpretarà en públic.

El alumnado es responsable de la coordinación de los ensayos con otros componentes de la agrupación con la que va a llevar acabo tanto las audiciones de aula como el Recital fin de Grado, así como de gestionar los presenciales en el horario de clase para la supervisión del resultado de las obras que va a interpretar en público.

Característiques del contingut del Recital Fi de Grau

Características del contenido del Recital Fin de Grado

Una peça per a flauta sola

Una pieza para flauta sola

Una peça de J. S. Bach

Una pieza de J. S. Bach

Una peça de música francesa

Una pieza francesa

Una peça de càmara amb part de flauta principal

Una pieza de camara con parte de flauta principal

Les obres escollides combinades en diferents estils, formes i nacionalitats

Las obras escogidas combinadas en diferentes estilos, formas y nacionalidades

L'alumnat triarà també una obra qmb acompanyament original d'altre instrument/intèrpret o instruments/intèrpret que no siga únicament el baix continuu.

El alumnado elegirá también una obra con acompañamiento original de otro instrument/intèrpret o instrumentos/intèrprets que no sea únicamente el de bajo continuo.

L'alumnat podrà escollir i interpretar obres que no consten a la llista d'obres orientatives suggerides, sempre que siguen del nivell adequat i les supervise el professorat.

El alumnado podrá escoger e interpretar obras que no consten en la lista de obras orientativas sugeridas siempre que, sean del nivel adecuado y las supervise el professorat.

L'alumnat habitualment utilitzarà o aportarà les partitures originals o extretes de plataformes digitals legals.

El alumnado habitualmente usará o aportará las partituras originales o extraídas de plataformas digitales legales.

Las obras se interpretarán íntegramente. Per adaptar la durada total del recital es podrà fer una selecció de moviments que, es aquest cas, es combinaran amb diferent tempo i caracter

Las obras se interpretarán íntegramente. Para adaptar la duración total del recital se podrá hacer una selección de movimientos que, en este caso, se combinarán con diferente tempo y carácter.

Criteries d'avaluació relacionats amb la seua participació en cambra i orquestra

Criterios de evaluación relacionados con su participación en Cámara y Orquesta

És prescindible la comunicació i el treball entre totes les assignatures del departament de música antiga, utilitzant la música de cambra com a base de la formació musical dels alumnes ja que es considera que és la via per complir tots els objectius aplicant els continguts; així com el criteri d'escollir les obres, la confecció i la coherència d'un programa de concert i la selecció dels components d'aquests grups.

Es prescindible la comunicación y trabajo entre todas las asignaturas del departamento de música antigua, utilizando la música de cámara como base de la formación musical de los alumnos ya que se considera que es la vía para cumplir todos los objetivos aplicando los contenidos; así como el criterio de escoger las obras, confección y coherencia de un programa de concierto y la selección de los componentes de estos grupos.

L'alumnat participarà de les activitats, concerts y actuacions que se programen conjuntament amb alumnat d'altres especialitats de l'itinerari.

El alumnado participará de las actividades, conciertos y actuaciones que se programen conjuntamente con alumnos de otras especialidades de la música antigua.

Com a extensió d'aquest apartat la participació amb orquestra i cor també es considera imprescindible per completar totes les facetes de l'estudi i integració dels instruments a les diferents formacions i sonoritats, consumant tot aquest treball amb audicions i concerts que

formen part de les activitats pedagògiques del centre educatiu.

Como extensión de este apartado la participación con orquesta y coro también se considera imprescindible para completar todas las facetas del estudio e integración de los instrumentos en las diferentes formaciones y sonoridades, consumando todo este trabajo con audiciones y conciertos que formen parte de las actividades pedagógicas del centro educativo.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Els alumnes que al juny (segons calendari escolar establert) no hagin obtingut la qualificació suficient per promocionar el curs següent, tindran la possibilitat de realitzar una altra prova complint amb allò exigít als criteris d'avaluació establerts

Los alumnos que en junio (según calendario escolar establecido) no hayan obtenido la calificación suficiente para promocionar al curso siguiente, tendrán la posibilidad de realizar otra prueba cumpliendo con lo exigido en los criterios de evaluación establecidos.

La qualificació màxima de l'alumnat que no havent assistit a classe al llarg del curs es presente presente a la convocatòria extraordinària serà d'un màxim de 6.

La calificación máxima del alumnado que, no habiendo asistido a clase durante el curso, se presente a la convocatoria extraordinaria será de un máximo de 6.

7

Bibliografia

Bibliografía

General / General

Historia de la música en 6 bloques. Bloque 4. Los instrumentos. Roberto L. Pajares Alonso

Bach, C. Ph. E. Tratado para clave

Hans Martin Linde, *Pequeña guía para la ornamentación de la música de los siglos XVI al XVIII*(Ricordi Americana)

Andrés, Ramón, *Diccionario de los instrumentos musicales*, Bibliograph.

Baines, Anthony, *Woodwind Instruments and their History*, Dover.

Bang Mather, Betty, *Interpretation of French Music*, Mc Ginnis & Marx.

Bang Mather, Betty, Lasocki, David, *Free Ornamentation in Woodwind Music 1700-1775*, Mc Ginnis & Marx.

Bang Mather, Betty, Lasocki, David, *The Art of Preluding*, Mc Ginnis & Marx.

Bukofzer, Manfred, *La música en la época barroca*, Alianza.

Donington Robert, *Baroque Music - Style and Performance*, Faber Music.

Harnoncourt Nikolaus, *Le discours musical*, Gallimard.

Veilhan Robert, *Les Règles de l'Interprétation Musical à l'Époque Baroque*, Leduc.

Específica / Específica

Minguet, Pablo. *Reglas, y advertencias generales que enseñan el modo de tañer todos los instrumentos*, 1754

Artaud Pierre-Yves, *La flauta*, Labor, 1986 (en castellano).

Baines, Anthony, *Woodwind Instruments and their History*, Dover, 1967.

Bate, Philip, *The Flute*, Norton, 1969.

Boehm, Theobald, *The Flute and Flute Playing*, Dover, 1964.

Brown, Rachel, *The Early Flute – A practical guide*, Cambridge, 2002.

Cambini, J Marie, *Methode pour la Flûte Traversiere (1796)*, SPES, 1984.

Corrette, Michel, *Methode pour apprendre aisément à jouer de la Flute Traversiere (1739)*, Brooklyn NY, 1970.

De La Barre, Michel, *Prefacio a "Pieces pour la flute traversiere" (1702)*, Spes, 1980.

De Lorenzo, Leonardo, *My complete Story of the Flute*, New York, 1951.
De Lusse, *L'Art de la Flûte Traversière (1760)*, Minkoff, 1973.
Devienne, François, *Nouvelle Méthode Théorique et Pratique Pour la Flute (1794)*, SPES, 1794.
Dockendorff Boland, Janice, *Method for the One-Keyed Flute (Baroque and Classical)*, University of California Press, 1998.
Hotteterre, Jacques, *Principes de la Flute (1707)*, Bärenreiter, 1973.
Hotteterre, Jacques, *L'Art de Preluder sur la Flute Traversiere (1719)*, Zurfluh.
Hugot-Wunderlich, *Méthode de Flûte (1804)*, Fritz Knuf, 1975.
Lorenzoni, Antonio, *Saggio per ben suonare il flauto traverso (1779)*, Forni.
Mahaut, Antoine, *Nouvelle Methode (1759)*, Minkoff.
Meylan, Raymond, *La Flûte*, Payot, 1974.
Neuhaus, Margaret, *The Baroque Flute Fingering Book*, Flute Studio Press, 1986.
Pierreuse, Bernard, *Flute Litterature*, Jobert, 1982.
Quantz, Johann Joachim, *Versuch einer Anweisung die Flöte Traversiere zu spielen (1752)*.
El tratado de Quantz apareció en alemán y francés. El fac-simil de la edición francesa está publicado por Zurfluh (Paris). La traducción inglesa de E Reilly, bajo el título "On Playing the Flute" es publicada por Faber (Londres).
Quantz, Johann Joachim, *Solfeggi*, Amadeus, 1978.
Rockstro, R Sheperd, *The flute*, Musica Rara, 1967.
Solum, John, *The early flute*, Clarendon Press, 1992.
Toulou Jeann Louis. *Méthode de flûte, op. 100 1852 ?*
Tromlitz, Johann Georg, *The Virtuoso Flute Player (1791)*, Cambridge, 1991.
Vanderhagen, Amand, *Nouvelle Méthode de Flute (1799)*, SPES, 1984.
Vester, Frans, *Flute Music of the 18th Century*, Musica Rara, 1985

Repertorio específico Traverso Barroco (Autores y obras orientativas)

CURS 4º / CURSO 4º

AUTORÍA / AUTORIA - TÍTULO / TÍTOL - INSTRUMENTACIÓN / INSTRUMENTACIÓ

Bach, Carl Philipp Emanuel Sonatas y trisonatas con violín flt cl obbl (vl bc)
Bach, Carl Philipp Emanuel Sonatas flt bc
Bach, Carl Philipp Emanuel Sonata en la flauta sola flt solo
Bach, Carl Philipp Emanuel Trisonata en Mi 2 flt bc
Bach, Johann ChristophFriedrichSonata en re flt cl obbl
Bach, Johann Sebastian Concierto Brandenburgo n. 5 flt vl clave obbl orq
Bach, Johann Sebastian Sonatas flt bc; flt cl obbl
Bach, Johann Sebastian Partes de Cantatas y Oratorios flt orq
Bach, Johann Sebastian Suite en si flt orq
Bach, Johann Sebastian Partita en la para flauta sola flt solo
Bach, Johann Sebastian Trisonatas flt vl bc
Bach, Wilhelm Friedemann Duos 2 flt
Benda, Franz Sonatas flt bc
Blavet, Michel Concierto en la flt 2 vl bc
Corelli, Arcangelo Sonatas op. 5 flt bc
Couperin, Francois Concerts Royaux 2 dessus basse d'archet bc
Couperin, Francois Les Nations 2 dessus basse d'archet bc
Fasch, Johann Friederich Sonata en Sol flt 2 flp bc
Haydn, Franz Joseph Trios op. 100 flt vl vlc
Hotteterre, Jacques L'Art De Preluder Op. 7 flt solo; flp solo flt bc
Leclair, Jean Marie Concierto en Do flt orq
Locatelli, Pietro Antonio 12 Sonate Op 2 flt bc
Locatelli, Pietro Antonio Sonate A Tre Op. 5 2 flt/vl bc
Mozart, Wolfgang Amadeus Andante en Do KV 315 flt piano
Mozart, Wolfgang Amadeus Cuartetos flt vl vla vlc

Múthel, Johann Gottfried Sonatas flt bc
Pergolesi Giovanni Battista Concierto en Sol flt 2 vl bc
Platti, Giovanni Sonatas op. 3 flt bc
Quantz, Johann Joachim Sonatas flt bc; flt cl obbl
Quantz, Johann Joachim Conciertos flt 2 vl vla bc (orq)
Rameau, Jean-Philippe Pièces de Clavecin en Concerts vl (flt) vlg (2 vl) clave
Sammartini, Giuseppe 12 Sonatas op. 2 flt bc
Stamitz, Anton 8 Capricen flt solo
Telemann, Georg Philipp Cuarteto de Tafelmusik flp 2 flt bc
Telemann, Georg Philipp Cuartetos de Paris flt, vl, vla, bc
Telemann, Georg Philipp Solo en si de Tafelmusik flt bc
Telemann, Georg Philipp 12 Sonatas metódicas flt bc
Telemann, Georg Philipp 12 Fantasias flp solo
Telemann, Georg Philipp Sonatas de "Der GetreueMusikmeister" flp bc
Telemann, Georg Philipp Concierto doble en mi flp flt orq
Telemann, Georg Philipp Sonatas de "Essercizi Musici" flp bc
Varios (Leclair, Senaillé,Guillemain, Guignon)Sonates pour le violon flt bc
Vivaldi, Antonio Conciertos flt orq

MÚSICA ESPANYOLA DEL XVIII

MÚSICA ESPAÑOLA DEL XVIII

Juan i José Pla – sonates en trio y concerts / *sonatas en trío y conciertos*
José Herrando - sonatas
José Oliver i Astorga – sonates en trio / *sonatas en trío*
Antonio Rodil- sonates / *sonatas*

CONSORT RENAIXENTISTE

CONSORT RENACENTISTA

Division flute: Grounds for the flute. Arte trifalia 1706
Rey, J. J. *Danzas cantadas en el Renacimiento Español*, Sociedad Española de Musicología 1978
Consort & Broken Consort, Flauta tenor (Marsenne- Van Eyck) Polif. europea s. XV, XVI y XVII

TRACTATS

TRATADOS

Virdung, Sebastian. Musica Getutsch 1511
Tratado de glosas. Diego Ortiz 1553
Opera Intitulata *Fontegara*. Silvestro Ganasi 1535,
Syntagma musicum. Michael Praetorios 1614
L`Harmonia universell. Mersenne 1636

FLAUTA NEOCLÀSSICA DE 3 Ó 6 CLAUS O SENSE CLAUS

FLAUTA NEOCLÀSSICA DE 3 Ó 6 LLAVES O SIN LLAVES

*Hugot et Wunderlich: Método para flauta travesera de tres pequeñas llaves.-1804
*F. Devienne. onates i concerts - *sonatas y conciertos*
*J. Haydn – Sonates, trios i diertiments / *sonatas, tríos y divertimentos*
*W. A. Mozart. Sonates, auqrtets, i concerts/ *Sonatas, Cuartetos y Conciertos*

*Aquestes obres es poden estudiar i tocar indistintament amb el traverso o amb la flauta neoclàssica de 3 ó 6 claus

*Estas obras se pueden estudiar y tocar indistintamente con el Traverso o con la flauta clásica de 3 ó 6 llaves.